

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2016-0135
- Klageren:** XX
8400 Ebeltoft
- Indklagede:** Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVRnummer: 21 26 38 34
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. for manglende billet, da klageren og dennes ægtefælle kun medtog én billet fra automaten.
- Parternes krav:** Klageren ønsker kontrolafgiften annulleret
Indklagede fastholder denne
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnshoved, landsdommer Tine Vuust
Asta Ostrowski
Torben Steenberg
Bjarne Lindberg Bak
Alice Stærdahl Andersen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 7. november 2016 truffet følgende:

AFGØRELSE

Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. Imidlertid skal Metro Service betale klagegebyret til klage til ankenævnet på 160 kr. til klageren ved modregning i kontrolafgiften.

Klageren skal betale beløbet til Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S, som sender et girokort til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren og dennes ægtefælle rejste med Metroen den 11. juni 2016, og inden påstigning købte klageren to billetter á 24 kr. i en DSB-billetautomat på Nørreport st., men medtog kun den ene. Herefter steg de på metroen. Efter at Metroen havde forlagt Nørreport st., var der kontrol af deres rejsehjemmel, hvor kun klagerens ægtefælle kunne fremvise gyldig billet. Klageren blev derfor klokken 11:58 pålagt en kontrolafgift på 750 kr. for manglende rejsehjemmel. På den elektroniske kontrolafgift har stewarden skrevet

"Pax var sammen med konen og de mener at de havde købt 2 billetter men de tog kun en billet med. Han vil gerne klage"

Klageren anmodede den 13. juni 2016 Metro Service om annullering af kontrolafgiften og anførte til støtte herfor, at han havde købt to billetter til 24 kr., i alt 48 kr., men at der kun kom én 2-zoners billet ud af automaten. Han antog herefter, at denne billet var gyldig rejsehjemmel for dem begge. Klageren vedhæftede et udskrift fra sin bank, som viste, at der var trukket 48 kr. fra hans konto fra en billetautomat på Nørreport.

Metro Service fastholdt den 14. juni 2016 kontrolafgiften med henvisning til selvbetjeningsprincippet, hvorefter passageren selv er ansvarlig for at kunne fremvise gyldig rejsehjemmel. Yderligere anførte de, at en billet er upersonlig, hvorfor efterfølgende visning ikke accepteres, samt at det derfor ikke var muligt at få en kontrolafgift afskrevet på baggrund af en kontoudskrift.

Sekretariatet har under sagens forberedelse rettet henvendelse til DSB for at få dokumentation for papirbeholdningen på pågældende dag. DSB har svaret følgende:

"DSB kan oplyse, at købsflowet i DSB's billetautomater er indrettet til ikke at gennemføre købet, såfremt der ikke er papirbeholdning til at udstede billetten. Da dokumentationen viser, at købet er gennemført, må der derfor have været papir i automaten. DSB kan oplyse, at det sjældent forekommer, at en automat løber tør for papir. "

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Klageren kunne ved kontrollen i metroen den 11. juni 2016 ikke forvise gyldig rejsehjemmel til metroen, da han ikke havde nogen billet. Kontrolafgiften blev hermed pålagt med rette.

Den omstændighed, at der efterfølgende er fremlagt et bankudskrift, kan efter ankenævnets faste praksis ikke føre til et andet resultat, da billetten er ihændehaverbevis og skal kunne forevises ved kontrollen.

Ankenævnet har ved afgørelsen desuden lagt vægt på oplysningen fra DSB om at købet ikke gennemføres, hvis der ikke er papir til at udstede billetten(-erne). Herefter må det afvises, at der kun blev udskrevet én billet fra billetautomaten.

Det bemærkes, at pligten til at betale kontrolafgift er ikke betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling for rejsen, og da dette er et område med mulighed for omgåelse af reglerne om at kunne forevise gyldig rejsehjemmel, har der ikke foreligget sådanne særlig omstændigheder, at klageren skal fritages for kontrolafgiften.

Metro Services svar til klageren om, at en "billet er upersonlig, hvorfor efterfølgende visning ikke accepteres" på klagerens oprindelige henvendelse, hvori han havde vedlagt bankudskrift fra køb af 2 billetter og gjort gældende, at der kun kom én billet ud af automaten, er ufuldstændigt og kan have været medvirkende årsag til, at klageren fandt det nødvendigt at indgive klage til ankenævnet. Herefter skal Metro Service betale klagegebyret til klage til ankenævnet på 160 kr. til klageren ved modregning i kontrolafgiften på 750 kr.

Uanset at ankenævnet og dets sekretariat arbejder efter de forvaltningsretlige principper og dermed officialmaksimen, hvorefter den afgørende myndighed selv er ansvarlig for, at der fremskaffes de oplysninger, som er nødvendige for at træffe en afgørelse, finder ankenævnet, at det ville have været hensigtsmæssigt, hvis Metro Service på et tidligere tidspunkt i sagsbesvarelsen havde oplyst sagen fyldestgørende.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge § 2, stk. 1, jf. § 3 nr. 3 i lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 14 stk. 1, fremgår jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort). Jf. § 14 stk. 4, fastsætter transportministeren nærmere regler om jernbanevirksomhedens adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr, jf. stk. 1.

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr. 1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Trafikselskaberne i Hovedstadsområdet har vedtaget fælles rejseregler, hvori hjemmelen til udstedelse af kontrolafgift fremgår. Det anføres således bl.a., at passageren skal have gyldig rejsehjemmel til hele rejsen, og at denne skal kunne vises frem for kontrolpersonalet under hele rejsen, ved udstigning, i metroen indtil metroens område forlades, og i S-tog og lokalbanetog indtil peronen forlades.

Passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig billet eller kort, herunder korrekt ind-checket rejsekort, skal betale en kontrolafgift på 750 kr.

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNEN:

Klageren anfører følgende:

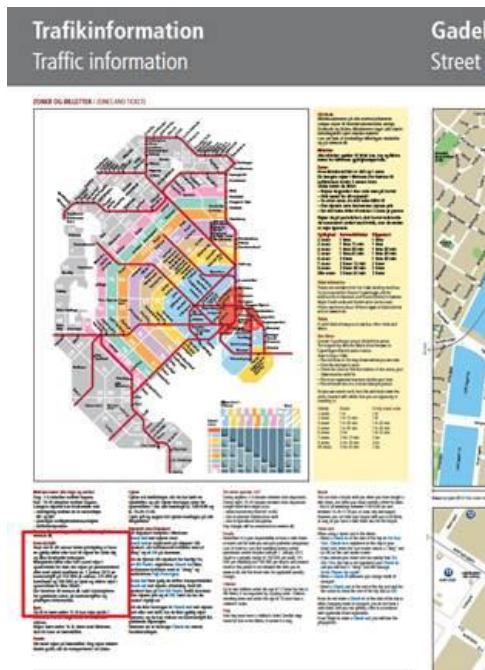
"Mig og min kone købte 2 billetter a 24 kr stk ialt 48 kr. Der kom kun en billet ud af automaten og derfor gik vi ud fra at denne billet var for os begge to. Det var første gang vi var ude og køre med Metro. Som i kan se ud fra min første skrivelse er der trukket 48 kr. på min konto. Det vi sige vi har betalt, da vi på ingen måde vil snyde."

Indklagede anfører at:

"Metroen kører – i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsområdet - efter et selvbetjeningssystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sørge for gyldigt kort eller billet,

inden rejsen påbegyndes. I situationer, hvor der ikke kan fremvises gyldig rejsehjemmel, må det således accepteres, at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør kr. 750,-.

På de opsatte informationstavler – **Trafikinformation** – som findes flere steder på alle vore stationer fremgår det blandt andet:

Kontrolafgift

Husk det er dit ansvar inden påstigning at have en gyldig billet eller kort til rejsen for både dig og dine eventuelle ledsagere.

Manglende billet eller kort (samt rejse i spærretiden for dem der rejser på pensionistkort eller med cykel) medfører pr. 1. januar 2013 en kontrolafgift på 750 DKK pr voksen, 375 DKK pr barn/hund og 100 DKK pr cykel og videre rejse i spærretiden er ikke tilladt.

Der henvises til www.m.dk samt rejsereglerne for gældende satser på kontrolafgifter og yderligere information.

Af de fælles rejseregler fremgår det under pkt. **2.6 Kontrolafgift** blandt andet:

Kunder, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder korrekt ind-checked rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift. Det gælder også, hvis kunden har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, og denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker.

Som kunde uden gyldig rejsehjemmel betragtes også kunder, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsetidsbegrænsninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages). Kunder, der rejser på andres personlige kort eller med en anden kundetype, end kunden er berettiget til, rejser også uden gyldig rejsehjemmel.

Kontrolafgiften udgør 750 kr. for voksne og 375 kr. for børn og hunde. For cykler er afgiften 100 kr.

Passageren er således selv ansvarlig for gyldig rejsehjemmel, hvilket vil sige sikre sig, at billet eller kort er korrekt stemplet (dato, tidspunkt og zoner), og gælder til hele rejsen, således at der ved billetkontrol kan fremvises gyldig rejsehjemmel. En billet og et klippekort er upersonlig, hvorfor efterfølgende visning ikke accepteres. Det vil således heller ikke være muligt, at få en kontrolafgift afskrevet på baggrund af udskrift af kontoudtog fra banken.

En billet eller et klippekort er kun gyldig af ihænde-haver på billetteringstidspunktet.

Af billetten fremgår tydeligt, om det er en Voksen, Cykel, Barn eller Tilkøbsbillet (ental). Endvidere fremgår prisen nederst til højre på billetten.

Havde klager således selv tjekket sin billet, ville han have kunnet konstatere, at den billet han havde taget i billetautomaten på Nørreport station, alene var en billet til én person. Havde det været en billet til begge, ville der øverst have stået Voksne (flertal) og beløbet nederst til højre ville have været på det samlede beløb, som klager just havde godkendt i forbindelse med sit køb.

Når billetterne leveres, gøres dette som enkeltbilletter, det vil sige én ad gangen. Denne levering gør, at billetterne nemmere kan "deles", så de rejsende ikke er afhængige af at skulle rejse sam-

men på hele strækningen eller forblive sammen - der opnås således en større fleksibilitet for passagerne, hvis den en af de rejsende undervejs ønsker at gøre et stop, eller ønsker at rejse i en anden retning.

Vi har ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt klager har handlet i god eller ond tro (ville snyde eller ej), hvorfor vi alene forholder os til det faktum, at det er kundens eget ansvar - inden påstigning - selv at sikre sig gyldig rejsehjemmel samt at kunne forevise denne rejsehjemmel på forlangende, jf. Metroens rejseregler.

Klager har anført, at det var første gang, de var ude at køre med metroen - netop dette gør, at det må antages, at "man" er ekstra opmærksom og tjekker, det der bliver leveret i forbindelse med et køb, og ikke bare antager, hvad der måtte være blevet leveret.

På baggrund af ovenstående anser vi kontrolafgiften udstedt på korrekt grundlag, hvorfor vi fastholder vores krav på kr. 750,-."

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand